РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ГРАД НОВИ САД
СКУПШТИНА ГРАДА НОВОГ САДА
Савет за културу и информисање
Број: 557/2026-I
4. септембар 2026. године
НОВИ САД

ПРЕДСЕДНИЦИ СКУПШТИНЕ
ГРАДА НОВОГ САДА

На основу члана 84. ст. 2, 3. и 4, чл. 141. и 142, а у вези са чланом 157. Пословника Скупштине Града Новог Сада - пречишћен текст („Службени лист Града Новог Сада“, број 23/20), Савет за културу и информисање Скупштине Града Новог Сада доставља председници Скупштине Града Новог Сада Предлог одлуке о подизању споменика патријарху Павлу у Сремској Каменици са образложењем и Закључком број: 060-1/2026-1058-2-I од 4. септембра 2026. године и предлаже да се дневни ред XX седнице Скупштине Града Новог Сада, сазване за 7. септембар 2026. године, допуни са Предлогом одлуке о подизању споменика патријарху Павлу у Сремској Каменици, да га Скупштина размотри и донесе Одлуку у предложеном тексту, ради стварања услова за благовремену реализацију Одлуке.

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА
Ђула Киш

,

На основу члана 7. став 3. Одлуке о подизању и одржавању споменика на територији Града Новог Сада („Службени лист Града Новог Сада“, бр.15/09, 20/10 и 51/11), поводом разматрања Нацрта одлуке о подизању споменика патријарху Павлу у Сремској Каменици и на основу мишљења Јавног предузећа „Урбанизам“ Завод за урбанизам Нови Сад и Завода за заштиту споменика културе Града Новог Сада, Нови Сад, Савет за културу и информисање Скупштине Града Новог Сада на 20. седници од 4. септембра 2026. године, доноси

З А К Љ У Ч А К

I. Утврђује се Предлог одлуке о подизању споменика патријарху Павлу у Сремској Каменици.

II. На основу члана 84. ст. 2, 3. и 4, чл. 141. и 142, а у вези са чланом 157. Пословника Скупштине Града Новог Сада - пречишћен текст („Службени лист Града Новог Сада“, број 23/20), Савет за културу и информисање Скупштине Града Новог Сада доставља председници Скупштине Града Новог Сада Предлог одлуке о подизању споменика патријарху Павлу у Сремској Каменици и предлаже да се дневни ред XX седнице Скупштине Града Новог Сада, сазване за 7. септембар 2026. године, допуни са Предлогом одлуке о подизању споменика патријарху Павлу у Сремској Каменици, да га Скупштина размотри и донесе Одлуку у предложеном тексту, ради стварања услова за благовремену реализацију Одлуке.

III. За представника предлагача на седници Скупштине Града Новог Сада одређује се Ђула Киш, председник Савета за културу и информисање.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ГРАД НОВИ САД
СКУПШТИНА ГРАДА НОВОГ САДА
Савет за културу и информисање
Број: 060-1/2026-1058-2-I
Дана: 4. септембра 2026. године
НОВИ САД

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА
Ђула Киш

ПРЕДЛОГ

На основу члана 4. Одлуке о подизању и одржавању споменика на територији Града Новог Сада („Службени лист Града Новог Сада“, бр. 15/09, 20/10 и 51/11), Скупштина Града Новог Сада на ------ седници од --------- године, доноси

О Д Л У К У
О ПОДИЗАЊУ СПОМЕНИКА ПАТРИЈАРХУ ПАВЛУ У СРЕМСКОЈ КАМЕНИЦИ

Члан 1.

Патријарху српском Павлу подиже се споменик у Сремској Каменици (у даљем тексту: Споменик), донација Владимира Теодоровића Граду Новом Саду.

Члан 2.

Споменик који чини препознатљива фигура патријарха Павла са жезлом у левој руци, изливена у бронзи, на постаменту, подиже се у порти Храма Светог пророка Илије.

Члан 3.

На постаменту ће на српском језику, ћириличким писмом, бити исписан текст:

„ПАТРИЈАРХ СРПСКИ ПАВЛЕ
1914-2009
„Будимо људи, никада нељуди.“

У СЛАВУ БОЖИЈУ И ВЕЧНИ СПОМЕН,
С ЉУБАВЉУ И БЛАГОДАРНОШЋУ,
ВЕРНИ СРПСКИ НАРОД.

Ктитор
Владимир Теодоровић
Лета Господњег 2026.“

Члан 4.

Средства за израду и подизање Споменика обезбеђена су донацијом, а средства за уређење локације обезбедиће се у буџету Града Новог Сада.

Члан 5.

О спровођењу ове одлуке стараће се Одбор који образује Скупштина Града Новог Сада у складу са чланом 8. Одлуке о подизању и одржавању споменика на територији Града Новог Сада.

Члан 6.

Ову одлуку објавити у „Службеном листу Града Новог Сада“.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ГРАД НОВИ САД
СКУПШТИНА ГРАДА НОВОГ САДА
Број:
Дана:
НОВИ САД

ПРЕДСЕДНИЦА

Дина Вучинић

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

Правни основ за доношење Одлуке о подизању споменика патријарху Павлу у Сремској Каменици, садржан је у члану 4. Одлуке о подизању и одржавању споменика на територији Града Новог Сада („Службени лист Града Новог Сада“, бр. 15/09, 20/10 и 51/11), којим је прописано да се споменик, а у вези са чланом 2. став 1. Одлуке, подиже на основу одлуке Скупштине Града Новог Сада, у складу са одредбама ове одлуке.

Дана 19. августа. 2026. године, Владимир Теодоровић поднео је Савету за културу и информисање Скупштине Града Новог Сада иницијативу за подизање споменика патријарху Павлу у Сремској Каменици, уз коју је приложио и сагласност митрополита сремског Василија допис М. број 1084 од 11. августа 2026. године за подизање споменика.

Поводом поднете Иницијативе, а пре одлучивања о исходу исте, у складу са чланом 7. став 2. Одлуке о подизању и одржавању споменика на територији Града Новог Сада, Савет за културу и информисање је прибавио стручна мишљења Завода за заштиту споменика културе Града Новог Сада, Нови Сад број: 69/35-2026 од 26. августа 2026. године и Јавног предузећа „Урбанизам“ Завод за урбанизам Нови Сад број: 1742/26 од 2. септембра 2026. године о локацији за подизање споменика и условима за њено уређење.

На основу члана 7. став 3. Одлуке о подизању и одржавању споменика на територији Града Новог Сада, Савет за културу и информисање Скупштине Града Новог Сада је на 20. седници одржаној 4. септембра 2026. године, а на основу наведених стручних мишљења, прихватио иницијативу Владимира Теодоровића, а затим и утврдио Предлог одлуке о подизању споменика патријарху Павлу у Сремској Каменици.

Чланом 1. Предлога одлуке прописано је да се патријарху српском Павлу подиже споменик у Сремској Каменици, донација Владимира Теодоровића Граду Новом Саду.

Чланом 2. Предлога одлуке одређена је локација за подизање споменика, односно прописано да се споменик који чини препознатљива фигура патријарха Павла са жезлом у левој руци, изливена у бронзи, на постаменту, подиже у порти Храма Светог пророка Илије.

Чланом 3. Предлога одлуке је утврђена садржина текста који ће на српском језику, ћириличким писмом бити исписан на постаменту и са именом лица које је, на основу члана 14. Одлуке, обезбедило више од 50 % потребних средстава за подизање споменика, односно донацијом Граду Новом Саду обезбедило споменик, као и средства за његово подизање.

Чланом 4. Предлога одлуке је прописано да су средства за израду и подизање споменика обезбеђена донацијом, а да ће се средства за уређење локације обезбедити у буџету Града Новог Сада.

Чланом 5. Предлога одлуке је прописано да ће се о спровођењу Одлуке старати Одбор који образује Скупштина Града Новог Сада у складу са чланом 8. Одлуке о подизању и одржавању споменика на територији Града Новог Сада.

Чланом 6. Предлога одлуке је прописано да ће се Одлука објавити у „Службеном листу Града Новог Сада“.

Савет за културу и информисање Скупштине Града Новог Сада предлаже Скупштини Града Новог Сада да донесе Одлуку у предложеном тексту.

ПАТРИЈАРХ ПАВЛЕ

(1914-2009)

Његова светост архиепископ пећки, митрополит београдско-карловачки и патријарх српски господин Павле, у свету Гојко Стојчевић, рођен је 11. септембра 1914. године, у селу Кућанци, срез Доњи Михољац (тада у Аустроугарској, а сада у Хрватској) у земљорадничкој породици. Гимназију је завршио у Београду, шесторазредну Богословију у Сарајеву, а Богословски факултет у Београду.

Рано је остао без родитеља - отац је отишао да ради у Сједињеним Америчким Државама, где је оболео од туберкулозе и „вратио се кући да умре“ кад је дечаку било три године, а исто се убрзо догодило и с мајком. Одгајила га је тетка. Схвативши да је дете „врло слабачко“, поштедела га је сеоских послова и тако му омогућила да се школује. Иако је мали Гојко био склон „предметима где не мора да меморише, као што су математика и физика“, иако је из веронауке имао двојку, утицај родбине је превагнуо и његов коначан избор био је богословија.

После завршене ниже гимназије у Тузли (1925-1929) и богословије у Сарајеву (1930-1936), дошао је у Београд где је уписао Богословски факултет. Ту је ванредно завршио и преостале разреде гимназије да би могао да упише упоредо и Медицински факултет. На Медицинском факултету је стигао до друге године студија, а Богословски факултет је завршио, када га затиче Други светски рат. Да би се издржавао, радио је на београдским грађевинама, што му није одговарало због слабог здравља.

На позив свог школског друга Јелисеја Поповића, одлази у овчарско-кабларске манастире где је провео остатак рата и где почиње свој монашки живот. Прво је био у манастиру Свете Тројице у Овчару, а потом вероучитељ деци избеглица у Бањи Ковиљачи. Тада се тешко разболео „на плућима“ и лекари су веровали да је туберкулоза, предвиђајући му још три месеца живота. Извесно време провео је у манастиру Вујан, где се излечио и у знак захвалности изрезбарио и поклонио манастиру један дрвени крст.

Замонашен је у манастиру Благовештењу 1946. године, када је унапређен у чин јерођакона. Од 1949. до 1955. године, био је сабрат манастира Раче. Школску годину 1950/51. провео је као учитељ заменик у призренској Богословији „Светих Кирила и Методија”.

У лето 1945. године, отац Јулијан је Гојка одвео у манастир Благовештење, где је и сам био премештен. Тамо се Павле коначно одлучио да, због болести, не може бити свештеник.

У чин јеромонаха унапређен је 1954. године, протосинђел је постао исте године, а архимандрит 1957. године. Од 1955. до 1957. године, био је на постдипломским студијама на Богословском факултету у Атини. Изабран је за епископа рашко-призренског 29. маја 1957. године, а посвећен је 21. септембра 1957. године, у београдској Саборној цркви. Чин посвећења обавио је патријарх српски Викентије.

За епископа рашко-призренског устоличен је 13. октобра 1957. године, у призренској Саборној цркви. У Епархији рашко-призренској градио је нове цркве,

обнављао старе и порушене, посвећивао и монашио нове свештенике и монахе. Старао се о Призренској богословији, где је повремено држао и предавања из црквеног певања и црквенословенског језика. Често је путовао, обилазио и служио у свим местима своје Епархије. Након косовског егзодуса, као епископ рашко-призренски сведочио је у Уједињеним нацијама пред многобројним државницима, о страдању српског народа на Косову и Метохији.

Српски патријарх постао је 1990. године, када је на том месту наследио патријарха Германа, као 44. поглавар Српске православне цркве.

Бавио се и научним радом. Објавио је монографију о манастиру Девичу, „Девич, манастир Светог Јоаникија Девичког" (1989, друго издање 1997). У Гласнику Српске православне цркве, од 1972. године објављује студије из Литургике у облику питања и одговора, од којих је настало тротомно дело „Да нам буду јаснија нека питања наше вере, (1998, друго допуњено издање 2007)".

Приредио је допуњено издање Србљака, које је Синод Српске православне цркве издао 1986. године. Такође, приредио је Христијанскије празники од М. Скабалановича. Аутор је и издања Требника, Молитвеника, Дополнительног требника, Великог типика и других богослужбених књига у издању Синода. „Питања и одговори чтецу пред преоизводством" објављује 1988. године, а „Молитве и молбе" 1996. године. Заслугом патријарха Павла умножен је у 300 примерака Октоих из штампарије Ђурђа Црнојевића.

Патријарх Павле је дуго година био председник комисије Светог архијерејског синода за превод Светог писма Новог завета, чији је први превод, који је званично одобрен од Цркве, објављен 1984. године, а исправљено издање овог превода 1990. године. Исто тако, био је председник Литургичке комисије при Светом архијерејском синоду, која је припремила и штампала Служебник на српском језику.

Током његовог седамнаестогодишњег патријарашког стажа обновљено је и основано више епархија. Обновљена је Богословија на Цетињу 1992. године. Две године касније отворена је Духовна академија Светог Василија Острошког у Србињу (Фоча), а 1997. године и Богословија у Крагујевцу, као одсек Богословије Светог Саве у Београду. На мајском заседању Сабора 1999. године, основана је и Информативна служба Српске православне цркве.

У његово време, у Београду је 1993. године покренута Академија Српске православне цркве за уметности и консервацију, са неколико одсека (иконопис, фрескопис, консервација), настава веронауке је враћена у школе (2002. године), а Богословски факултет враћен је у оквире Београдског универзитета из кога су га комунистичке власти избациле 1952. године. Имајући у виду заслуге патријарха српског Павла на научном богословском пољу, 1988. године Богословски факултет Српске православне цркве у Београду доделио му је звање почасног доктора богословља.

Преминуо је на Војномедицинској академији у Београду 2009. године.